

OVLIVNĚNÍ KVALITY GALVANICKÉ VRSTVY AUTOMOBILOVÉHO KLÍČE VÝCHOZÍ STRUKTUROU MATERIÁLU

Antonín Kříž^{a)} – Miloslav Chlan^{b)}

a) ZČU v Plzni KMM – Univerzitní 22, 306 14 Plzeň

b) VALUE Engineering Services s.r.o. – Univerzitní 1159/53, 301 00 Plzeň

Přednáška je k dispozici na internetových stránkách: www.ateam.zcu.cz

**Dolní střižná hrana
s četnými defekty**

Horní střižná hrana

30 mm

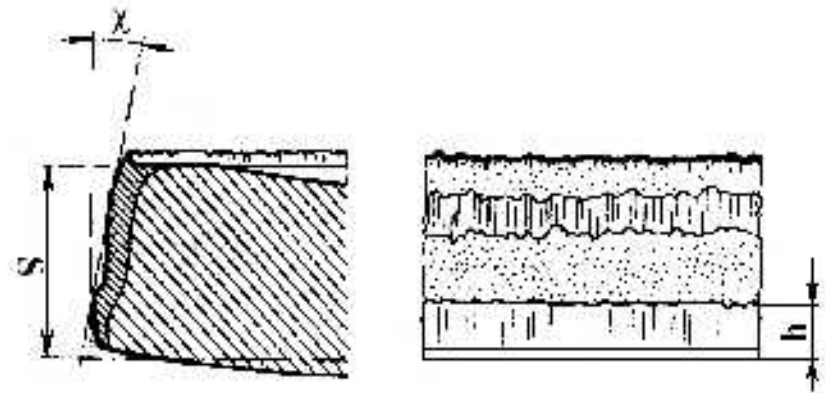
FAKULTA STROJNÍHO INŽENÝRSTVÍ
VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ
V BRNĚ

Koroze pivních korunek

I - struktura

II - technologie

Antonín Kříž, Stanislav Němeček,
Jaroslav Fiala

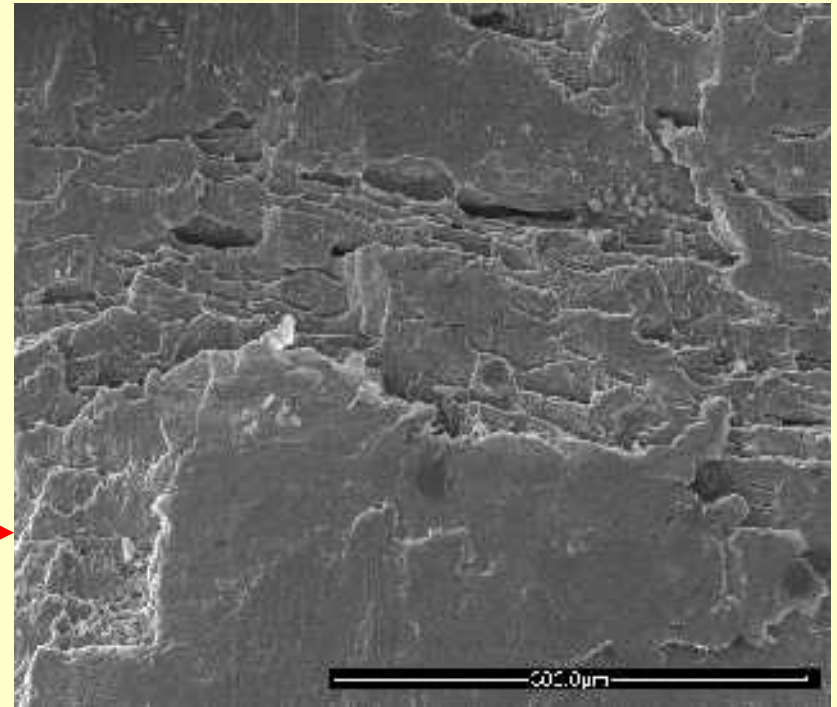
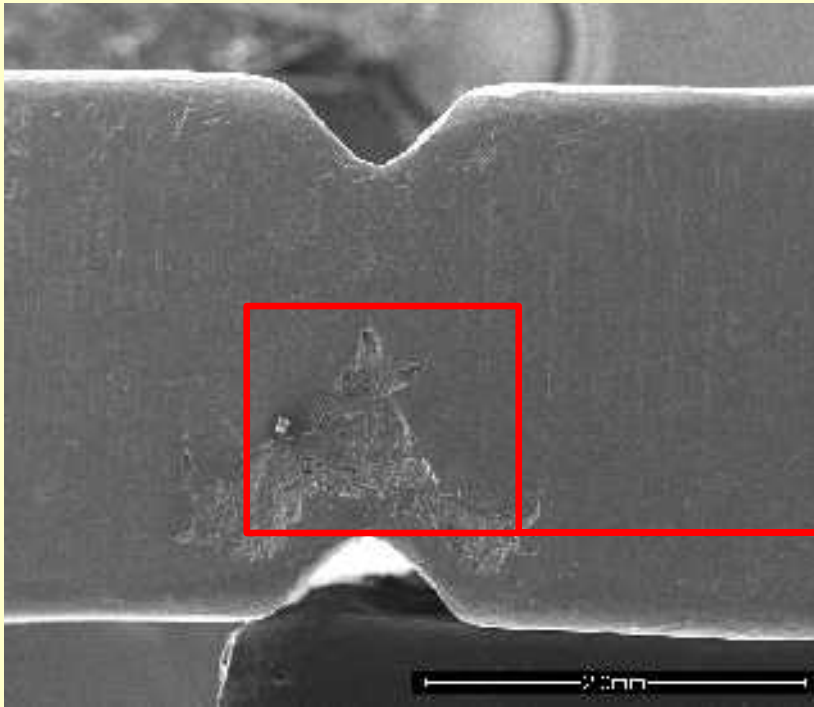

Vzhled střížné plochy

Podobný problém byl již presentován
na konferenci Degradácia 2003

Polotovar klíče

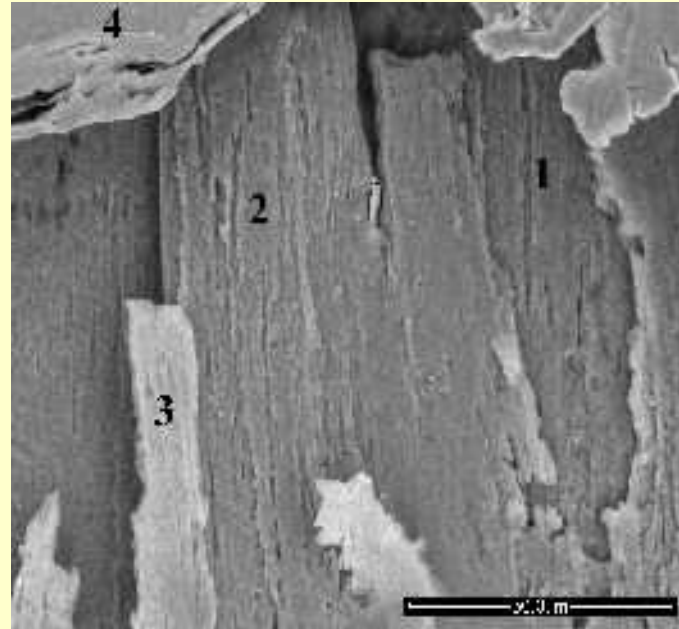
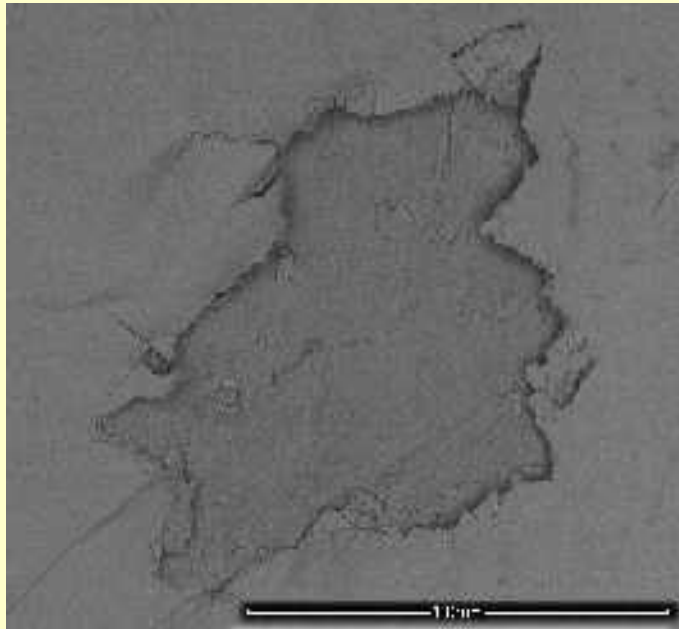
Celkový pohled na střižnou hranu klíče – dole je horní střižná hrana, nahoře je dolní střižná hrana tzv. dostřih

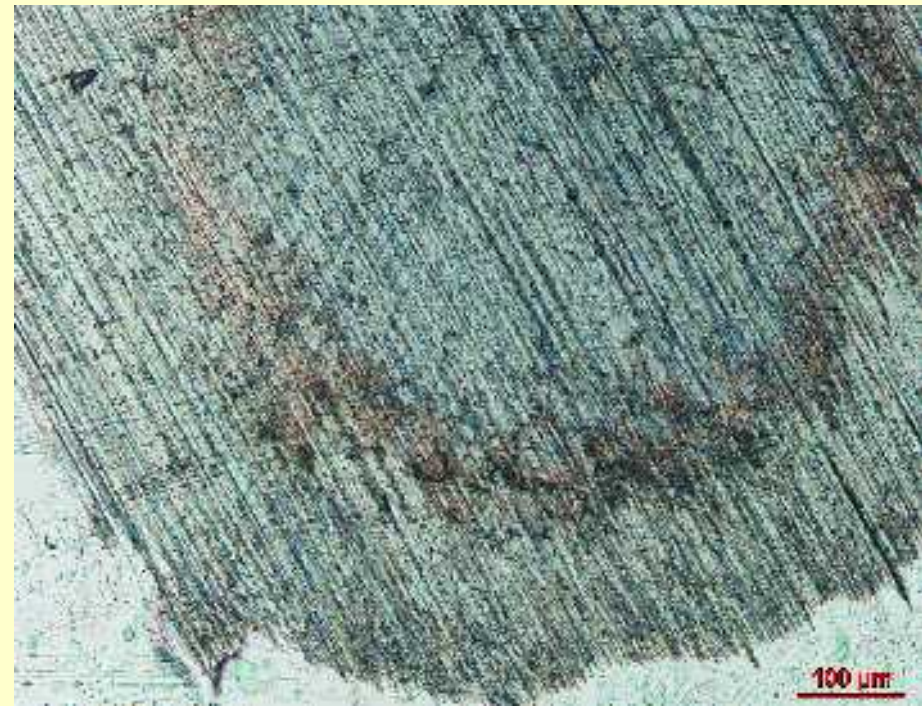
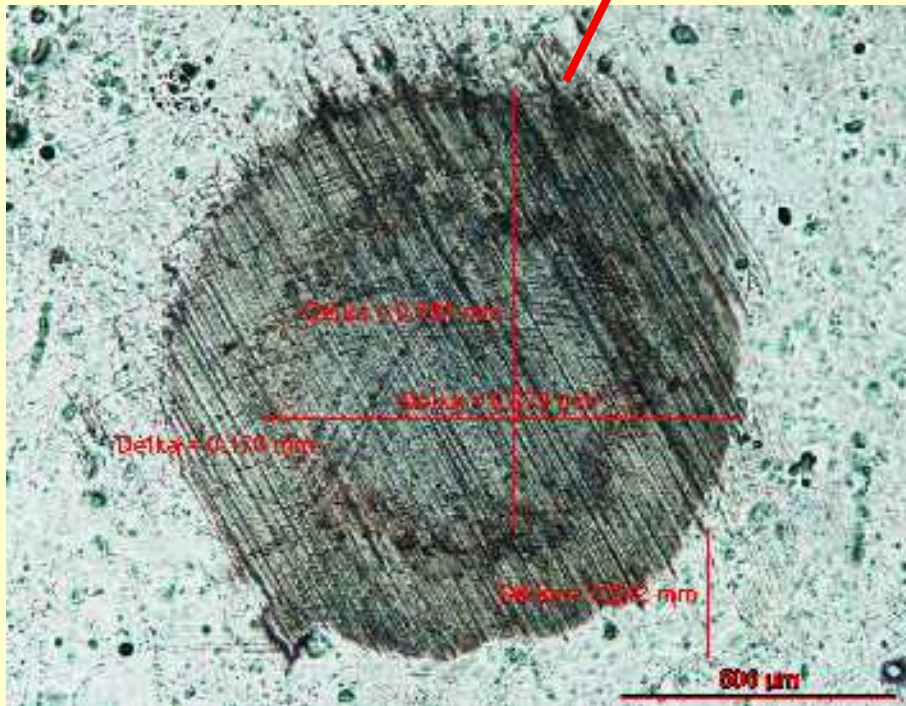
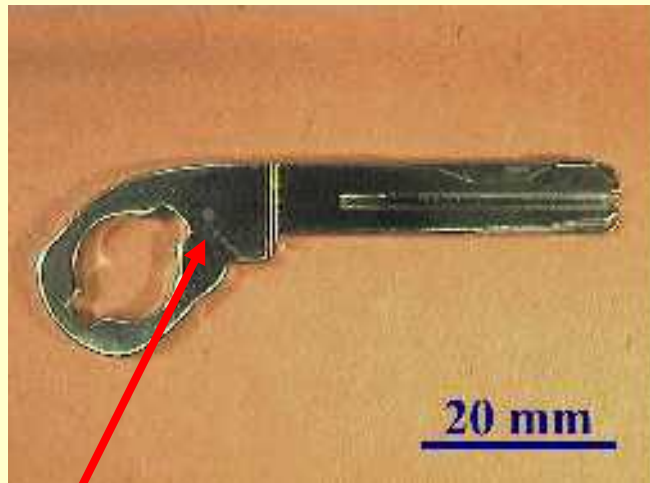
Detail defektu v oblasti pod „ příčným prolisem“

Konečný výrobek po galvanizaci

Defekt na střížné ploše po odtržení „bubliny“

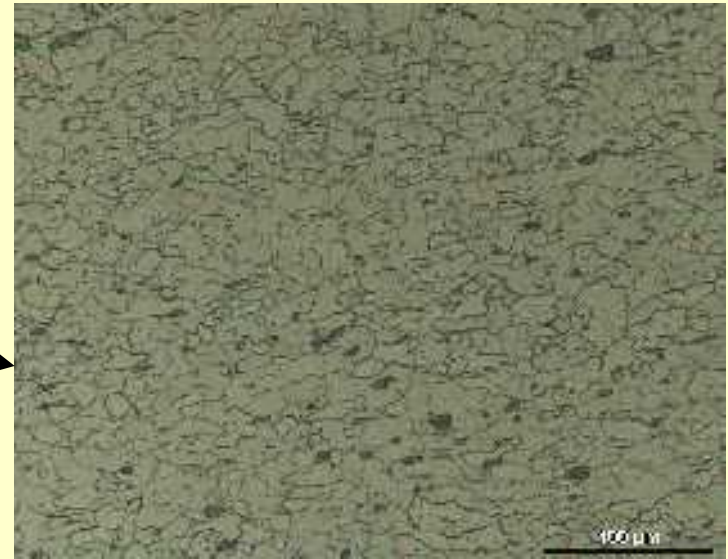
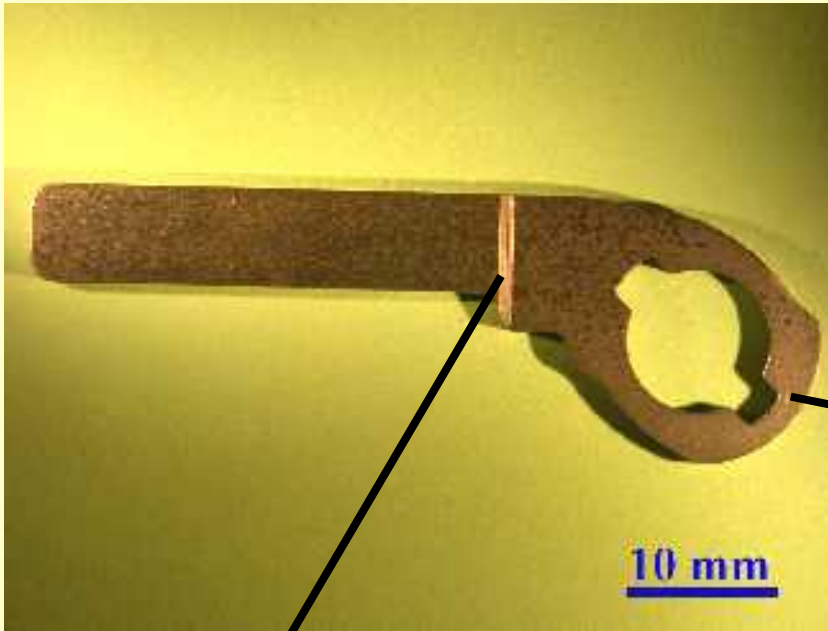

	1	2	3	4
Fe	Zbytek	Zbytek	Zbytek	3,9
Ni	1,7	1,2	2,8	Zbytek
Cu	6	6	8	2,2

Metodou kalotestu byla stanovena u „původní verze klíče“ tloušťka niklové vrstvy $6,5\mu\text{m}$ a měděné mezivrstvy $1,5\mu\text{m}$

Heterogenní struktura materiálu je poznamenána různým stupněm proběhlé rekrystalizace

Možnosti zlepšení povrchové kvality:

Změna technologie stříhání – použít přidržovače a častěji renovovat nástroje

Změna technologie galvanického pokovování – změna čištění před galvanizací

Strukturní změna – menší velikost zrna – střížný povrch bez (kapilárních) defektů

Použít materiál bez povrchové úpravy

Klíč – nová verze – změna v očištění před galvanizací + úprava stříhání

Dolní střižná hrana
s četnými defekty

Horní střižná hrana

30 mm

Původní verze

Dolní střižná hrana
s četnými defekty

Horní střižná hrana

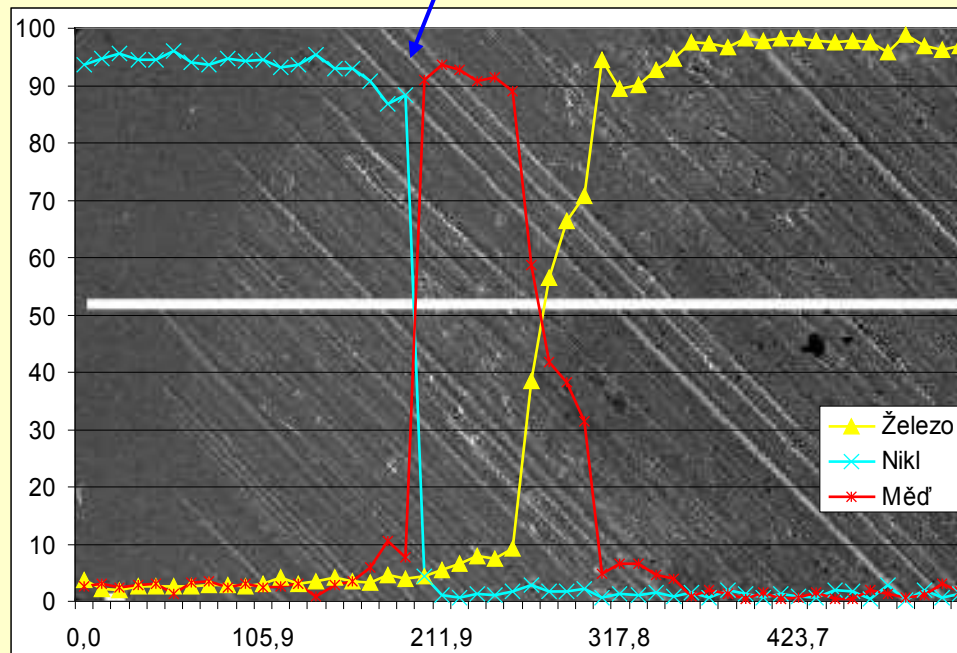
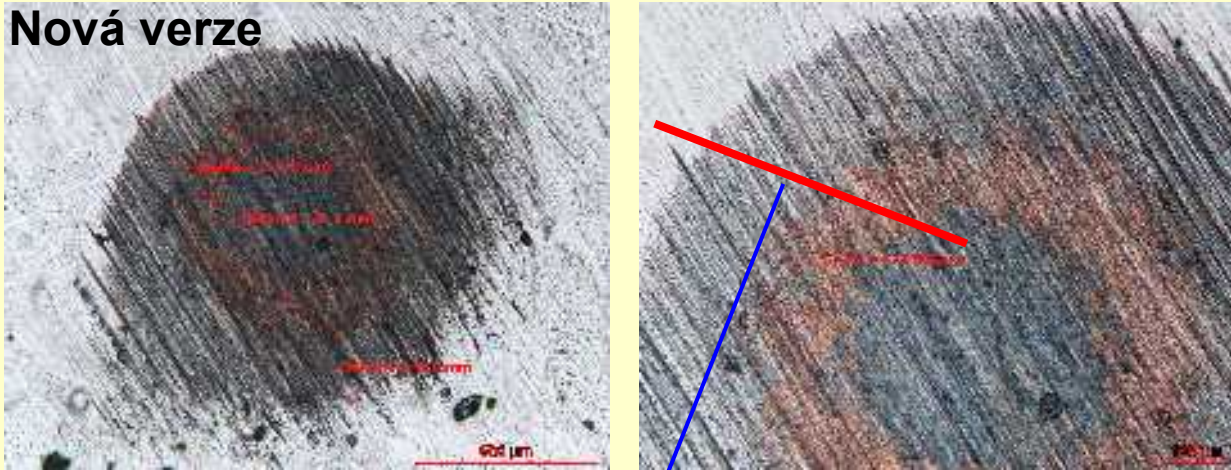
30 mm

Nová verze

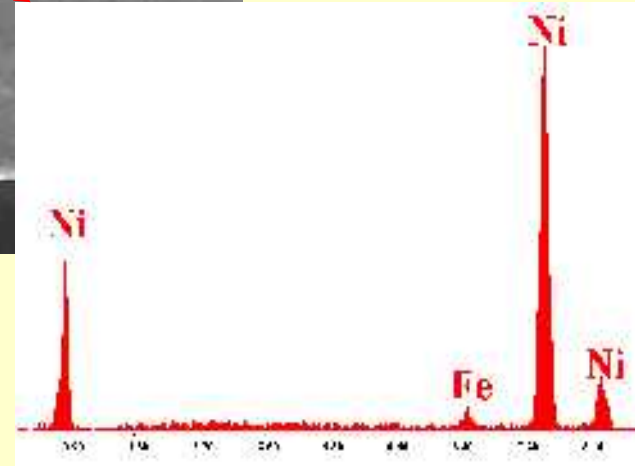
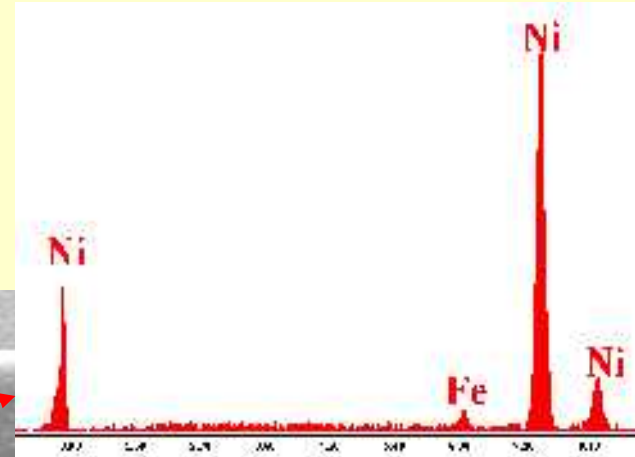
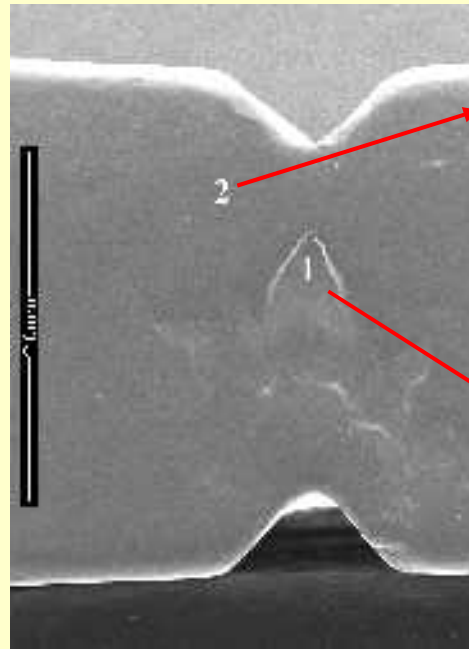
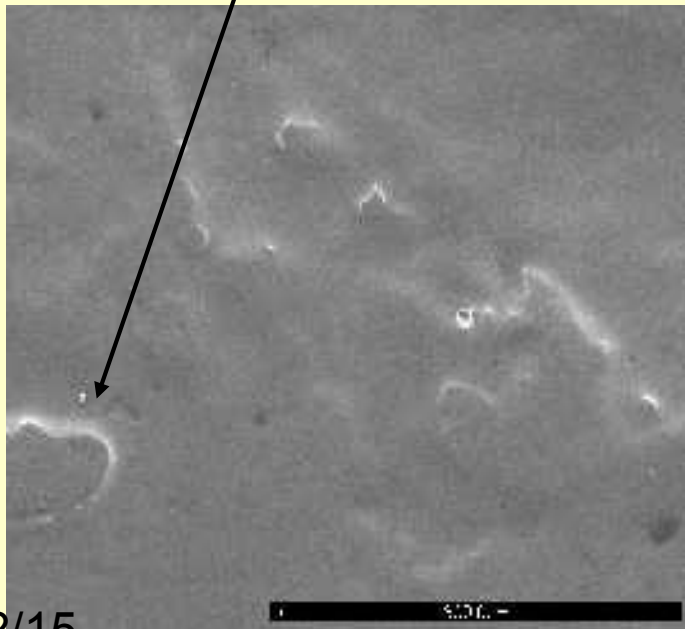
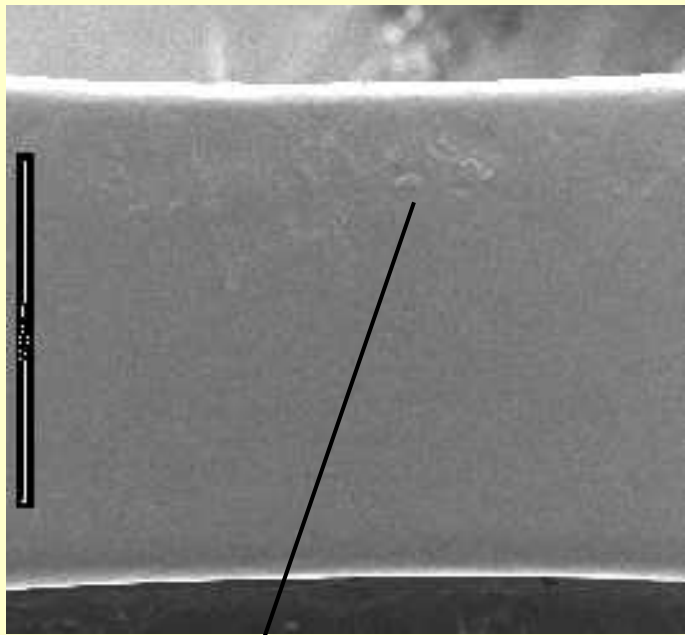
Metodou kalotestu byla stanovena tloušťka niklové vrstvy 5,4 μm a měděné mezivrstvy 3 μm .

Nová verze

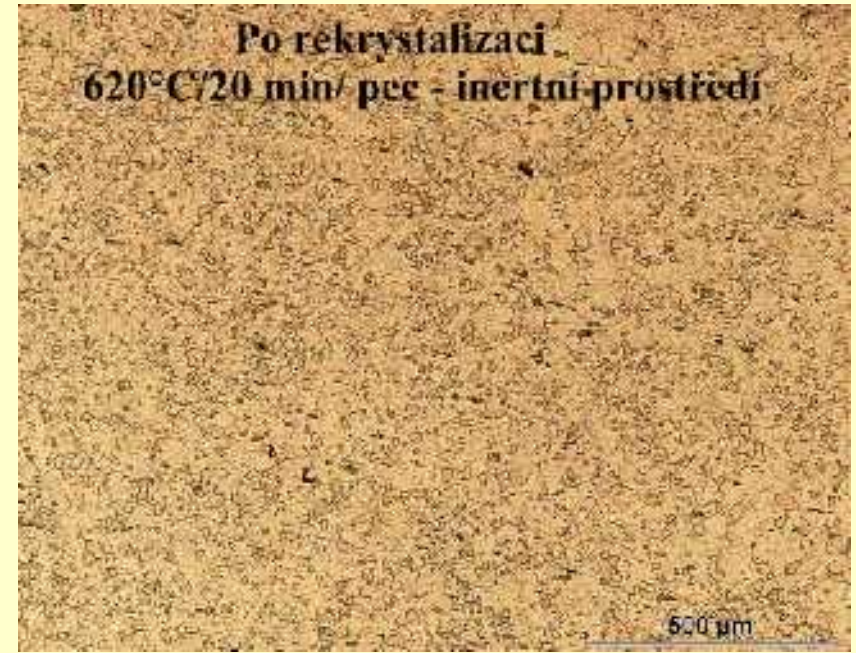

Liniová energiově disperzní mikroanalýza zachycující chemické složení přes okraj vytvořené kaloty

Nová verze

Strukturní změna – menší velikost zrna následkem rekrystalizace

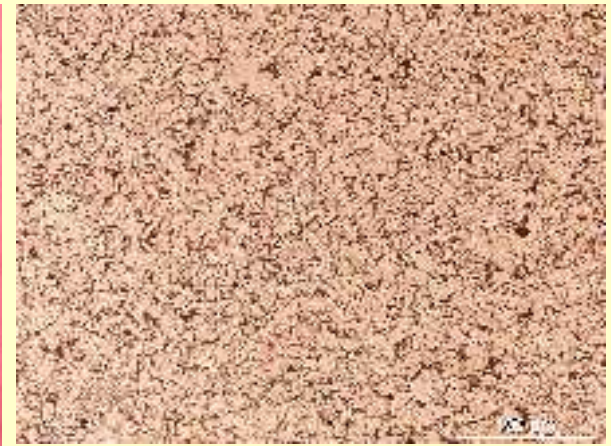

Původní klíč

0,1%C°; 0,6%Si; 1,3%Mn

Materiálová změna - QStE380

DIN 1.0978 - 0,12%C°; 0,5%Si; 1,4%Mn

Závěr

Z uvedeného případu vyplývá, jak struktura materiálu významně ovlivňuje střížnou plochu, což se může projevit i v kvalitě galvanického pokovení. Další důležitou zkušeností je, že mnohdy firmy, které mají za úkol provést expertízní posudky k daným výrobkům, v tomto případě firma Value Engineering Services s.r.o. a ZČU v Plzni, mají nelehké postavení v okamžiku, kdy se má změnit zavedená technologie výroby popř. použitý materiál.

